

مقایسه عناصر آزمون "ترسیم آدمک رنگی" در کودکان مبتلا به اختلال تضادورزی مقابله‌ای و عادی

Comparison of "draw-a-person" test elements in oppositional defiant disorder and normal children

تاریخ پذیرش: ۱۳۸۸/۴/۲

تاریخ دریافت: ۱۳۸۷/۷/۵

Pourahmadi E. MSc[✉], Abedin A. PhD, Pakdaman S.
 PhD, Shaieri M. PhD, Jalali M. MSc

الناز پوراحمدی[✉]، علیرضا عابدین^۱،
 شهلا پاکدامن^۱، محمدرضا شعیری^۲، محسن جلالی^۳

Abstract

Introduction: The present study evaluated the ability of possible components of Draw-A-Person (DAP) test in distinguishing oppositional defiant disorder (ODD).

Method: 60 students (30 males; 30 females) from 16 randomly selected schools in Tehran who had received scores above the cut off point on ODD subtest of child behavioral check list (CBCL) and teacher report form (TRF) were selected as the subjects of the study. They ranged from 7 to 10 years old. 60 other students from the same schools, compatible in age and sex, who scored below the cut off point on CBCL and TRF served as the control group. Both groups were administered DAP test. Data was analyzed by chi-square to compare groups across components of DAP.

Results: ODD group rated significantly higher than the control group in 18 components of DAP ($p < 0.05$); the control group rated significantly higher than the ODD group in 13 components of DAP ($p < 0.05$). No significant difference was observed between the male and female subjects.

Conclusion: Human figure drawings of individuals diagnosed with ODD, irrespective of their gender, are significantly different than those of the non-ODDs.

Keywords: Draw-A-person Test, Oppositional Defiant Disorder, Children, CBCL, TRF

چکیده

مقدمه: پژوهش حاضر به منظور مقایسه عناصر آزمون ترسیم آدمک رنگی در کودکان ۷ تا ۱۰ ساله مبتلا به اختلال تضادورزی مقابله‌ای (ODD) و کودکان عادی انجام شد.

روش: این تحقیق از نوع علی-مقایسه‌ای است. جمع‌آوری نمونه، در دو مرحله تصادفی و مبتنی بر هدف صورت گرفت و در نهایت از ۱۶ مدرسه ابتدایی (هشت مدرسه دخترانه و هشت مدرسه پسرانه) انتخاب شده از مدارس شهر تهران، ۶۰ دانشآموز در محدوده سنی ۷ تا ۱۰ سال بر اساس فهرست رفتاری کودک و فرم گزارش معلم (دارای نمره بالاتر از نقطه برش در مقیاس تضادورزی مقابله‌ای) به عنوان گروه آزمایش انتخاب شدند. ۶۰ دانشآموزان نیز به عنوان گروه گواه انتخاب شدند که در تمام مقیاس‌های هر دو پرسشنامه مذکور، نمره کمتر از نقطه برش داشتند. آزمون ترسیم آدمک رنگی روی همه کودکان اجرا شد. از آزمون مجذور کاری برای مقایسه فراوانی سطوح عناصر در آزمون ترسیم آدمک رنگی استفاده شد.

یافته‌ها: فراوانی ۱۸ مورد از عناصر آزمون ترسیم آدمک در گروه آزمایشی به طور معنی‌داری بالاتر از گروه گواه ($p \leq 0.05$) و فراوانی ۱۳ مورد از عناصر نیز در گروه گواه به طور معنی‌داری بالاتر از گروه آزمایش بود ($p \leq 0.05$). میان فراوانی عناصر آزمون ترسیم آدمک دختران و پسران مبتلا به ODD، تفاوت معنی‌داری به دست نیامد.

نتیجه‌گیری: عناصری در ترسیم آدمک رنگی کودکان مبتلا به اختلال تضادورزی مقابله‌ای وجود دارند که می‌توان به واسطه آنها به تشخیص کودکان مبتلا به این اختلال نزدیک شد و این عناصر، صرف نظر از جنس، به شکل مشابهی در آزمون ترسیم آدمک رنگی این کودکان دیده می‌شوند.

کلیدواژه‌ها: آزمون ترسیم آدمک رنگی، اختلال تضادورزی مقابله‌ای، کودکان، فهرست رفتاری کودک، فرم گزارش معلم

[✉]**Corresponding Author:** Department of Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran
 Email: empj1359@yahoo.com

^۱ گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

^۲ گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

^۳ گروه روان‌شناسی، دانشگاه شاهد، تهران، ایران

^۴ گروه روان‌شناسی، واحد بندر گز، دانشگاه آزاد اسلامی، گز، ایران

H P * / ! 4 H . &
 - ! Q \$ a P K/O \$P\$ \$'
 i\$c " \$I # \$ c :)+ *\$ 230
 j/k\$ * (#- N(* LU X
 ! ./) # \$(# - I '-
 # # / <]<2 # ; < ZL7 I a/IH !EH
 ! ' (a/IH * "/+ j # \$I
 Q \$ &/ * ' m : h\$X(2%
 #- & (& *)' ' \$6 V" \$ (* MH
 20 ! 5 U & a/IH * # Q \$
 n< * !/7 :% - / *
 & % % D/) ' <# /7 '#
 D/ & 230 I/ & % % *#\$ -Y(
 ! / \$ * "/+ " 6 # OO\
 o L .d L V)K/ " , =G)F=3B
 & # p! ; -" H P ^ # \$
 * #\$ - # / =S=R \$' /+ # ! O
 * / ; ! f D - K/ #\$ -) I/ & % %
 [\$ 1T=R &/ #\$ - &2 \$()
 # \$ V\$ 5. * * # \$ H 8 \$ J \$E%
 . \$ & D - 'O #\$ -] <# - 2%
 2- <# - ,E * !% f q
 'O #\$ -)! " ' K/q D [\$ &
 , P H d * /7\$ & % % #\$ - # \$ D -
 # OO)b\$ & 23@ % % /X'
 D - K/ #\$ - k H (& o L " :
 \$ - , P H Q E:/c /X'* n
 ;s D N r # \$ H 20 Y K/ 4 +
], H # /) # K/ " & / !'
 % & / 2 \$6 K/O 9 Y' * t
 D - /k\$X(EH % L 6 &/ & + /
 BFB=BB=B1B0 \$6 \$I " ' O
 /7 # XX [\$ D - 'O X/ K; * L 6
 J ' " \$U &2 " / u :7 9 jE * " \$U
 B0 6 !\$ & /:)!/X')'\$ *
 \$ 3B" \$ 6 - !\ \$ Y/
 " % BTB@B0 % f 16", W\$
 /H , B0 \$(J I B0
 K/ #\$ - # % & B0 H
 # \$ " N I # \$ H \$ D -
 # # - g * 6 # BFB@B ' b\$\
 e h\$X(jE * !/f\$)b 9c .

\$ # % & ! " #
 ./ * + , - () \$ (' * " '
 4 5 . - 230 " . * %
 6\$) \$6 7 &/ \$ # (
 23 " ' 8\$9: ; - # * / < * " %
 " ' - =A@ 1&/ \$ # (>\$ / # /
 () " ' # \$ (# / 23!
 & 23 \$' " > 6 D / E /) C %
 | C K H H\$!. J ' (
 N ((ODD) LEPL * M N (OLP
 * M N (23 \$' K / O (CD) Q\$E
 >\$ / # \$ Q\$E N (!L L'E#
 =& / # &/ # - >\$ / # 23 23 * /
 & 2 " ' V) 31 0A= U 3? 3AR
)# " 6) & % " \$ # \$ E N\$H
 4 H # * ! \$ (O : % / <
 # + 5) # + # ! U I:) ; - I
 * \$ 7) .) \$ (% \$ L' P (
 B\$' Y \$6 4 O * \$ / !/ LXH
 23=

ZL O! & . 7 () LEP L * M
 J(Q \$ E/X\ EIH * &% [/
)], I H 5 ^6\$ & 23 .
 OE(IU " % aE() * K J\ \
 # \$ " \$ b\$E9/ N (; - 5 / < 23 \$'
 EI6 * : ' 9(: * N L
 N (Q\$E N () . / *) E/X\ !'
 J & 23R1G1F10 H16 c!X'
 23 & N (4 + Y/ c
 2 \$6 ODD N (Y/ d , E * V
 V & % (I/ % (/7 * LU X
 d + * V 230
) & EI6 2 \$6 N (/7
 * % ! ; % 10(CAPA) # \$6\$ Q \$ '#
 e / O (TRF) KE: V 4 % (CBCL) # \$
 LU X 23 (IOWA) * 6
 7) / f # % , \$ \$ C * 5 <
 V & & 2 / ! \ *
 gL \$ / & + 230 < / !f
 & 7) # \$ ^ / - \$6 h\$X(H P ^

Archive of SID

& ' (&)! *+,- (+,. /& / & "#\$ % & !
 V 9O • "• Q \$ * %! ;% d •E O) h(6\$ / * J # \$ Y/ d
 &/ K 2 ' b) ^ }RT T| F\$' ,
 d E O M e/O \$5 : e !% /< / >\$/ # / L \$6\$ *%
) ' V 9O "I Q \$ * % ! ;% ! \ d E O* M N (*:
 & * e/O 4I ' b \$ -5 EIh h\$X(* \$' / 5. N * V
 * H# \$: p ' RF I T "I 5 < ./ OE(!:c /u I/ * V # \$
 [\$ KE: V 4%& 7 " q/u \$q 2 \$ D - K/ \$" ' #- " +) \$6 K/
] < 2 J/I " b # \$5 KE: * H d E O M N (L # \$ +
 b Ek d \$I)KE: & 7 " q + I & (I d D - K/ #\$ - # 2 O
 B? (B? , R?J ' q \$ \$I) ; 2 ' * H# \$ d E O M N (L # \$
 d E O M e/O \$5 } < O/O\ #/ U2 * 6 ")#
 # \$ H) ' V 9O "I)KE: 7 5 < * \ : ;)" ' 4. / & + * \$
 } < B? (B? , R? \$& /I - " ` % f \$ D - K/ #\$ - k H
 T" I 5 < * e/O 4I \$ 5 *" <+ LH 2 " - ! K Mf
 2 ' b \$" # \$ H) ' RF I # \$ //I D - K/ #\$ * \$ 5 n<
 ! & % % *#\$ - € D - K/ #\$ - / u * H# \$ d E O M N (L
 * *)Y/ \$q #- # \$ " # - O/O\ + (7 U)B?0 "
 # \$ # \$ - & 26 \$ # ./ 2% " L ' O & % B N U B
 \$ - ^ & 2 6 * % \$k ') / \$6 aE9 Y/ # U # \$
) 5,)) f) L) - • SJ ' + L:6 D \$ N\$ x& # w < k c U 5 n< & /
 D & Q < D 7\$ I: " / D)"/ \$" f L # \$ \$ + D - K/ #\$ - k H -
 €\$, " * \$IH \$k A4 Cl , I * H# \$ d E O M N (2/(
 2 • f \$.) 5 4 - D Cl & * ~
 b \$ \$ - Z I & • \$ \$(4 H " ,) + k H# % c)Cl - * D
) c U 5 n< 2\$ " J• * - • " •,
 % ODD ' O * k H / \$q : 6 ! * O z yEH i P >\$ a/O\ &
 " , * C" I d , / * V) I * H L 7 1? S (< # \$5 / E # - * -
 " ' f k H i\$9 D * ^ & p ' 2 J/ 1B@SE/X\ N # ; ;' ODD
 e # • \$! X ' • / ~ b) N,,1G@ J' & 2 4. EU \$I * gl6
 " I) \$ \$6\$% D - K/ ~ / * # \$ - # ; ;' e ; % N EU
) N r # \$ H% aE: , k " I # - \$6 4 HD @ (@ 1R{ /; V < V \$ -
 % ! * \$IH O% ... 9 * Cl !; 6 X H b e & # / % X \$k <
 O% ... 9 * " I 2 \$ (" I X H & ; - # \$ x ' : 6 e # - : EU 2 '
 \$6 \$k : & 2 \$IH ... 9 * * I L # \$5 / k\$X(c U a/O\ o L
 \$(, k " I # - \$6 4 H " I X H i\$9 4 ' \$ (; - '\$!,) d E O M N (
 ! " / * \$IH J ' ' O * % 2% / ' " i 9 * n \$ 5
 2% \$(1 " I * \$IH ... 9 , k " I O% ... 9 2 I % :) f M? S " \
 D - K/ # \$ - L H \$q 5 n< 8 \$ Vc\$ " I Q \$ * %! ; % ~
) " ' ; ! c / * % % 4 . N # ' & 7 *) ' % : # \$5 [\$) a/O\
 7 \$ D - K/ ! O: D 6 > 6 & 7 [\$ Q \$ * ! % % J/I] < 2 '
 / u & l c 4 2\$ OE " K/ ~ X ' * M ~ * M e/O \$5) # - .

<p>@@@ RS #- f ! c ...9 / 2 "' V TRF * TG SG CBCL *)& 7 1= \$, @G Ek % 4 % " , " ' J/I Z . # IE: # \$- * \$I * T #\$ - #\$/ < * + LI ^ c ^ c /E # ` 2% f J/E\ \$ 2 \$" : * - \7 p< ?G..9 + LI / 5 < & " Q)\$ \ 20! % f /u \$: 6 " * * % \$k #\$/ - \$ - b]< \$")# q \$ -) \$ 4 I 2 6 \$I 2 ' ' C - Z \$(' O # • K/ , / < 7 \$x K/ + \$+ \$ Q \$ 2' b\$(ZI UZ \$(!7 \$P ~ € # '' O f * \$ -] 6 & & / I * C" I , [\$ '' % * ' O 2 '\$ # 2 % f \$ \$ " V \$ - ' O \$ - aE: > P # / + JO \$P * 2 * C" I ' O)" \$ - " % D - K/ " f k H i\$9 D !% aE: ,k " I # - \$6 4 HD " I \$ \$6\$ 4 I]2\$ O J f "\$ 5 - " % !:/c 8 (\$)" & / + I * C" I Q)b , a% \$ Jf U ; - \$ ' ' \$I " % I # < 2% f * C" I C. * - #\$/ - " , " * N 6 }N,,1=? 2 % f J/E\ . \$ 2 ' f N S1? 5 n< & * \$ - R@?T\$5 - " + /: 8 \ & / + / " \$ " @B11S# < p@B1?SF# (@?1?TG# < @B1?SF# (@S1?@F 2\$ * \$ - & & / O T #\$ - " \$ 5 - " <hr/> &% t &% ()* , ()* F !"#\$" +" + "-. + " </p>	Ek %]< \$ - ' O !; ! & " K/ N " D + X " K/ !/X ' // #• ' • O // # "]: 7 \$ * K/ /# * ! n< 20 % !/X ' # I * < % J ' \$I " D - K/ #\$/ - L H d H % * / I * * D/ \$)" ^ OH & L H " Jk U \$E9) " f \$ #\$/7\$)// 2 " - ! S@ F=& #\$/ - / u D - K/ #\$/ - b 9c * L H/ * +' (< * L H 20# & ' E 23R * + * L H 2 " # #\$/ - & F20! % f /u \$ / D - K/ #\$/ \$6 & K \$X o\$ * L H & / I # * + 5 n< 20! "/ /u #\$/ - h (* " \$ #\$/ - & N\$I: * . * . " & * !/ L: \$ ' # \$ 20 \$' /; h\$X <u>KE: V 4-(CBCL) Q \$ * %! ;%~</u> . L 5. 4 q 4 % TRF CBCL <u>TRF</u> !:/c e KE: 7 [\$ ^ %o L ' 5 < & 2\$' J/I 'C " 5' Q \$ " ' K/q DSM-IV-TR (e e/O)) 9c), PH LH * . \$ 6 * M) z# %o \$6 \$k) 5 < & * e/O \$x 2 I ^ ! Zk ~ Z\$I: 2 ~ * 4 q . * 2 !%, ,k D)]< 20 /)# %o L ' . L . &) H 16 + %) \7 4 S*L9 * * EU * / \$I V " , ! ;% B < SFT (R@J' , 1FB@: * \$I * : # ; ; b\$ 6) N I' 5 20E 6 # / ' < # * 5 # : 6 L . 4 q + ' * e/O I f Z L ...9 (ASEBA) %o L ' . * ?@FCBCL * @G RG ,7-& # - L * e/O * ,7- ^ 2 TRF RF # - f ! c ..9 DSM-IV 2 TRF * T= R= CBCL * @1 L * e/O * ,7- ^ & / I
--	---

Archive of SID

0 & '(&)! *,- (+,. /&/ &	"#\$ % & !	D - K/ #\$ - kH i\$9 % O ` k2
* \$ - & &/+ / O Jk U 1N 6		2 1 \$ l d - 6 d C. #\$ - e +
2 " T #\$ - " , "\$ 5 - "		89 "01 / -. 3 . 3
\$6 " # \$ &/+ / ,		&% 89 + " ()* + : k %k % #1
\$L :)JO T #\$ - L ; - , 7)		4.50% #6)7
" , d d C. #\$ - aLP		
1G@)+ D - K/ #\$ - k H "\$ 5 -		??1• RF 1G T BG =1 z[<%#=
&/ \$B1 % ;)D - K/ #\$ - k H ...9		> .
* k H o\$ ' " / =N 62\$: "		????? BF1R 11S S R1B BS , > . *?"
* k H /O2 \$: " " !		????? 1@R1 G? B? 1BB @ [\$
2 " N 6 \$L : , *		??1• RS= B? 1@GBB B= • < , 4"
K/ i\$9 % "\$ 5 - " # \$ ' &/		@0' K/c A %#=
l/ o\$9(→ D - K/ → z[/U		???@ GRG1S B1 =RS 1R \$!
: # → ^ ' o\$9(→ K/ c • <		B C :
* / - • → f • " , → D		???? F?1B 11S S R1@ F1 @0'
→ \$ / < J \$H \$6 * • # → yr		????? 1@R BRS == G B \
K * ^7 → 9O J' K → K/ ~		????? =1BB 1? R F@ =T D " *=
þ:c * Š Y * ' K/ → 9(" %		????? 1FT? GTS BR =RS 1R ;6) + D
& ' ~! ; ~ * ! þ:c " \$ * ~		????? 1FF? 1? R F? =F f EF G D
4 I %!' \$6 * : , ~ /+ !/7 :%		????? 1FSB S? F= BG =1 ... k L 0\$
2\$ " \$ / 5 - " # \$ " i\$9		????? 1FGRBBB @ FG =S + . D
\$ o\$9()\$ D - K/ ~i\$9 %J O		????? 1B@1@RS BF =BB 1F K D H0
♪ < ;) # → \ o\$9(!		???? 111? =RS 1R GRB BF
K/ → K * • " , → L ... k * / - ~		FR BRS == SRS ; "07
K/ → Kq E **n K → \$????? B??B 1F R1B BS =BB A 0 "#
[\$ * K/ → \$ * Š → % / < J '		??1• S1 =? 1= F? =F , #%" - " "
/ " \$ " ~ * ! K/ ~! ; ~ \$??1• RS= S@ FS GRB BF [\$
: \$C i\$9 " &/ , "\$ 5 - "		??1• RS BBB =? 1BB @ E"n BF I
" " &/ * : , \$ 2\$?@• GRS 1R G1S B1 9O <,J
	2	??1• @F GTS BR BG =1 % / < 4 BF I
	P\$?	??1• GB BRS == R1B BS 9(
)" %o c ' # :/ * !% / < v		F1S =G RRS F? +
v 2 " \$ # (* 6\$		SG G@ BG BBB =? K,
" \$ ()Q \$ jE : (& E		?@• RF GTS BR FBB =R \$ L M
&)7 # ; - * / 4 & / I: 6		?@• @F BG =1 GG BB j:c N %
jE * 5 n< * / 6\$ #\\$ (?@• RS 1? R =G 1G " \$ - " "
# / & @! " f Q \$ c ' # IEf		??1• RR @? F@G@ BG [\$ - ?
# \$./ * % g ' Y/		????? 1FSB S? F= BG =1 \$ L M
! ; * O U 5 2 \$(" + 6		????? 1GB =G 1G G@ BR j:c - ?
Z 7 ! + * Y/ 4 E : 6		?@• @G 1@B 11 BRS =B BF I
* # ; - # \$! / /7* !:f\$ Y		?@• SR S1S FB FRS =@ B%
EI6 I/ * #\\$ -2 - 6 e +		????? 1FT? =RS 1R GTS BR /+ B F * H0
		SBB FF BSB =B Kq O 0:
		p<??1• p<?1• p< ?@•

K/ 7u & q 2 /6\$J f) 5 < LU X O V
 % f(L * ! \$(" # , 6\$ \$ / # & I 8 k # \$
 & * # 6\$ 2† Y GG=G!
 % q 2 * " : 6\$% !/I # \$) HP ^ gL # \$ HQ \$ \$(# f
 N / # + *\$ 6\$ ^ ZI/O- ; % & / I 2 e h\$X(# \$
 n & c U a/O\ 2 oL * &% : 'O N(* # # \$ # - **
 V " #) \$ /< J \$H K/ ODD # \$ 2 lv lr EI H I/ * # \$ - 30*
 & 2† Y =30! + - 6\$ ^E6 * % E K/O LU X # e # \$ \$k
 % * \$(N N I H I #^E\$ z* % (/7 Y/ *\$ f) #\$ - &
 7u & q 30 6\$ * \$' * / - * /)!' # \$./
 \$(, D - K/ ODD L # \$ 'O 2- \$(JIH * / \$E6" - *
 * # O%), D - K/ 2 + # + D - K/ \$" # c U 5 n< * %
 N (L # \$ =30! " K/ \$() # \$ d E O M N(L # \$
 # P % 5 9\ \ !L) ODD F30, % * E 5 n< % & , * H
 IX(jE H 16 * !:f\$; - 30 l/ v- # : & 2 \$K
 2 % +'(< # + J O " /, d E O M N(L \$
 % I H h(\$" \$' ^6\$ * +'(< !\$())c U 5 n< ` K\$ 2 , * H # \$
 ' " K/ o\$9(J' & 2\$' J/\ 'O 5 D =30// #\$ K # + n< * /
 ! & < ') K/c • < 30 \$E f F30# I \$ GBZ 30# I
 =30 LEI f • " •) & (I + D - K/ #\$ - * - /
 YO J/7 d E O M N(L # \$ / u * H # \$ * % L # \$
 / ' JIH Ek % C) l/q \$(!/7 :% / %* % 5 n< & *% + *\$ 2"
 /+ !/7 :% J') n &=30 /+ # 5/< /7\$ %2 \$K B30 /7\$
 2† # I)' O N(# \$ & + D - K/ #\$ - k H " & / Ž/
 J/7 d E O* M N() * # " / gf /7\$ %5 n< ` 72 \$6
 EU 2 * :O " " JU * m : , E O/O\ r 2 \$K + O/O\
 LEI + /+ LEI# 2 # \$(* BTB30 % 4. + D - K/ #\$ - #\$/
)' + /+ LEI# 2 # \$(* J !L #\$ - & !/ U BF F=)F1
 ZL7 I Q \$ K/c \$ o\$9(j/r K/ 5 n< ^E1)& / I 2" # ('#
 \$ /< : J \$H K/ .../6 *• \$ + D - K/ #\$ - * %
 L # \$ 'O \$C k H \$30 < L \$ D - K/ " #)" f
 2 / u / 5 n< & d) E O M N(=> \$! , * H # \$) * % (GFGBG=FG
 / " \$ " / % : X H1B&/L D - K/ #\$ - X/ V c U 5 n< * %
 * Y(' \$C k H i\$9 4 I !, # \$ K7 DAP * Q # \$:/LP * M N(\$ h\$X() /7 +
)TRF CBCL # \$ & # \$. ; 6\$ #\$ - k H \$#/ , \$6 2 / ud E O
 k H + * : 4 H &/L & / 2 /6\$J f d E O M N(L # \$ D - K/
 * M L # \$ &/ + D - K/ #\$ - D - K/ * k H ! : &)* H # \$
 " H ! /7 :% 'O !, # \$ * H d E O # \$ Y/ ; - 9 # \$ \$6 +
 /u / (' N\$ \) H 16 * %, P H N\$ \ N(L # \$ 2 D N(& L
 m % &/ # \$ J/7 &/I B30 C< H \$6 E O \$(I:Z\$ d E O* M
 (' N\$ \ u) & " : k H O9 /I * !:f\$ J O \$(% II'

- 1- Lewisohn PM. Axis II psychopathology as a function of axis I disorders in childhood and adolescence. *J Am Acad Child Adolesc Psychiatry*. 1997;36:1752-9.
- 2- Cartwright-Hatton S, McNally D, White C, Verdugo A. Parent skill training: An effective intervention for internalizing symptoms in younger children. *J Child Adolesc Psychiatr Nurs*. 2005;18(2):45-52.
- 3- Costello EJ, Mustillo S, Erkanli A. Prevalence and development of psychiatric disorders in childhood and adolescence. *Arch Gen Psychiatry*. 2003;60(8):837-44.
- 4- Costin J, Lichte C, Smith AH, Vance A, Luk E. Effect of group treatments for children with oppositional defiant disorder. *Adv Adolesc Mental Health*. 2004;3(1):14-16.
- 5- Breslow RE, Klinger BI, Erikson BJ. The disruptive behavior disorders in the psychiatric emergency room. *Gen Hosp Psychiatry*. 1999;21(3):214-9.
- # Z* % 4\$EIH # k(2&/ Q)7 # < R
€ ; 2K6)7X * % \$2\$ E62/7 ' <
2B@B
- X/ * I " ' q . & 2 - ' <# &I. 2
€ ; 2K6)c \ \$ / 2 (* -
2B@1
- 8- Flanagan R, Esquivel GB. Empirical and clinical methods in the assessment of personality and psychopathology: An integrative approach for training. *Psychol Sch*. 2006;43:514-25.
- 9- Maughan B, Rowe R, Messer J, Goodman R, Meltzer H. Conduct disorder and oppositional defiant disorder in a national sample: Developmental epidemiology. *J Child Psychol Psychiatr*. 2004;45(3):589-601.
- 10- Rigau RE, Garcia N, Artigas P. The treatment of oppositional defiant disorder. *J Neuroradiol*. 2006;42(2):83-8.
- 11- Milne JM, Edwards JK, Murchie JC. Family treatment of oppositional defiant disorder: Changing views and strength based approaches. *Fam J*. 2001;9(1):17-28.
- 12- Nelson-Gray RO. The relation between DSM-IV: Oppositional defiant disorder and conduct disorder: Findings from the great smoky mountains study. *J Child Psychol Psychiatr*. 2006;43:39-50.
- * I € # \$ * * ; 2 ! \$ 4\$E1B
p € ; 2K6) \$6 Lf H# + & 7 * EIH
2B@B
- 14- Hudziak JJ, Copeland W, Stanger C, Wadsworth M. Screening for DSM-IV externalizing disorders with the child behavior checklist: A receiver-operating characteristic analysis. *J Child Psychol Psychiatr*. 2004;45(7):1299-307.
- 15- Harda Y, Saitoh K, Lida J, Sakuma A, Lwasaka H, Imai J, et al. The reliability and validity of the oppositional defiant behavior inventory. *Eur Child Adolesc Psychiatry*. 2004;13(3):185-90.
- 16- Davison CG. Abnormal psychology. New York: John Wiley and Sons; 2005.
- 17- Romer D, McIntosh M. The roles and perspectives of school mental health professionals in promoting adolescent mental health. New York: Oxford University Press; 2005.
- 18- Hoffenaar PJ, Hoeksma JB. The structure of oppositionality: Response dispositions and situational aspects. *J Child Psychol Psychiatr*. 2002;43(3):355-

p! " \$ # " * / p' # \$
<\7 d E O M L # \$)+ LH
5 n< % +2 \$. ; # \$ W6 (' N\$\\
D - K/ #\$ - k H i\$9 % &/ \$c &
, d E O M N (L # (# <
L # \$!% ./ # \$ & 2 \$6
*)!/ 6 q 8 k)d E O M N (% &
\$ (D - K/ #\$ - ; /6\$J f / & % % *\$/ /, E b\$
, Z\$! : # \$ ' O * \$ \ J' /, 2
\$ + LH =30 \$6 # < # (# /
q8 k #\$ / < # ; 6 \$6 "\$\ \$ (J
]: # ' * ' O ; * \$" / !/ 6
BBB@! Q ' Jk & 8(* \$
/ u m5% & \$(c U 5 n< * % EF
' O /, # \$ # - ^6\$ & 2
2(< # \$

+# 19

* k H + # c U 5 n< * % >\$I.
* M N (L # \$ + D - K/
\$ & Y/ ; - 9 # \$ \$6
; J')] 6 q 8 k)k H & ' D
2\$ " # \$ & + D - K/ #\$ -
* : h (" \ & ! 6 \$
' K/I: ! " ' 4 . \$ - \
* 5 n< 4 . /2 \ * "
2- ; q)jE * " "
TRF CBCL * ; c U 5 n< + \$
d * : * 5 n< ! ; 2 \$"
) 5 < " , " H)a/f Y/
\$' ; / < & K 2\$' " , / /7 * LU X
(+ L # \$ * ; * 5 n<
2\$' 4 . * %z , PH

J• " f ok * • I • ; \$A " QM #R,=

• # •IE: # \$x• # • ; ' V • < V \$• -
• ; - # \$5 - / :7 9 & " ! ' * #
2K N I

- 40- Matto HC, Naglieri JA. Race and ethnic difference and human figure drawings: local utility of the DAP: PED. J Clin Child Adolesc Psychol 2005;34:706-11.

41- Zalsman G, Netanel R, Fischel T, Freudenstein Landau E, Orbach I, et al. Human figure drawing in the evaluation of severe adolescent suicidal behavior. J Am Acad Child Adolesc Psychiatry. 2009;102-31.

42- Gustafson JL, Waehler CM. Assessing concrete and abstract thinking with the Draw-A-Person technique. J Pers Assess. 1992;59(3):439-47.

43- Garb HN, Wood JM, Lilienfeld SO, Nezworski T. Effective use of projective techniques in clinical practice: Let the data help with selection and interpretation. Prof Psychol. 2002;33(5):454-61.

44- Vass Z. The inner formal structure of the HP drawing: An exploratory study. J Clin Psychol. 1998;54(5):591-9.

45- Matto HC, Naglieri JA, Clause B. Validity of the Draw-A-Person: Screening procedure for emotional disturbance in strengths-based assessment. Res Soc Work Pract. 2005;15(1):41-6.

46- Sims J, Dana RH, Bolton B. The validity of the Draw-A-Person test as an anxiety measure. J Pers Assess. 1983;47(3):250-7.

47- Goldstein AP, Rawn M. The validity of interpretive signs of aggression in the drawing of the human figure. Clin Psychol. 1957;13(2):169-71.

48- Oas P. The psychological assessment of impulsivity: A review. J Psychoeduc Assess. 1985;3:21-56.

49- Briccetti KA. Emotional indicators of deaf children on the Draw-A-Person test. Am Ann Deaf 1994;139:500-5.

50- McNeish TJ, Naglieri JA. Identification of individuals with serious emotional disturbance using the Draw-A-Person: Screening procedure for emotional disturbance. J Spec Educ. 1993;27(1):115-21.

51- Mataovich MA. Discriminant validity of the Draw-A-Person screening procedure for emotional disturbance for incarcerated juvenile delinquents in special education [dissertation]. Ohio State University; 1998.

52- Peterson LW, Hardin M, Nitsch J. The use of children's drawings in the evaluation of treatment child sexual, emotional and physical abuse. Arch Fam Med 1995;4(5):445-52.

53- American Psychiatric Association. Diagnostic and statistical manual of mental disorders 4th ed. Washington, DC: APA; 1994.

54- Dadds MR. Families, children and developmental dysfunction. London: Sage Publications; 1995.

55- Driessnack M. Children's drawings as facilitators of communication: A meta-analysis. J Pediatr Nurs. 2005;20(6):415-23.

56- Wilson KP. Projective drawing: Alternative assessment of emotion in children. United States: Florida State University; 2004.

57- Catte M, Cox MV. Emotional indicators in children's human figure drawings. Eur Child Adolesc Psychiatr. 1999;8:86-91.

58- Marnat GG, Roberts L. Human figure drawing and house tree person drawing indicators of self-esteem: A quantitative approach. Clin Psychol. 1998;54:219-22.

59- Carney SM. Draw-A-Person in the rain: A comparison of levels of stress and depression among adolescents. Ann Arbor, MI: University Microfilms International; 1992.

60- Cox MV, Koyasu M, Hiranuma H, Perez J. Children's human figure drawings in the UK and Japan: The effects of age, sex and culture. Br J Dev Psychol. 2001;19:275-92.

61- Rierdan J, Koff E, Heller H. Gender, anxiety and human figure drawings. Pers Asse. 1982;46(6):594-6.

62- Burch WA. The Draw-A-Person: Group differences among individuals with obsessive-compulsive disorder, attention deficit hyperactivity disorder, Tourette syndrome and normal controls [dissertation]. New York: State University of New York; 2004.

63- Feyh JM, Molmes CB. Use of the Draw-A-Person with conduct disordered children. Percept Mot Skills. 1994;78(3):1353-4.

64- Milne LC, Greenway P. Drawing and defense style in adults. J Arts Psychotherap. 2001;28:245-9.

65- Garb HN, Wood JM, Nezworski T. Projective techniques and the detection of child sexual abuse. Child Maltreat. 2000;5(2):159-68.

66- Hjorth CW, Harway M. The body image of physically abused and normal adolescents. J Clin Psychol. 2006;36:861-6.

67- Blain GH, Bergner RM, Lewis ML, Goldestein M. The use of objectively scorable House-Tree-Person indicators to establish child abuse. J Clin Psychol. 1981;37(3):667-73.

68- \$ / & % % * # \$ - ` O 2k % (BT
Q * H # \$ % * -Q \$ \$